

Svetový deň tuberkulózy

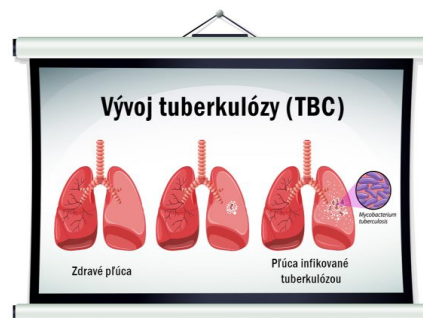
24. marec 2023

„Áno! Môžeme ukončiť TBC!“

Od roku 1982 Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) vyhlásila 24. marec za Svetový deň tuberkulózy, jeho cieľom je informovať širokú odbornú i laickú verejnosť o súčasnej situácii vo výskyte TBC a motivovať ju k boju proti tejto chorobe na celom svete.

Tuberkulóza (TBC) je celkové infekčné ochorenie, vyvolané patogénnymi baktériami zo skupiny **Mycobacterium tuberculosis** komplex. Každú sekundu sa ňou na svete infikuje jeden človek. V našich podmienkach sa v súčasnosti reálne vyskytuje len typ vyvolaný samotným tzv. **Kochovým bacilom**. Ochorenie je celosvetovo druhou hlavnou príčinou úmrtí na infekčný agens, hneď po COVID-19. Stále zostáva hlavnou príčinou smrti ľudí s infekciou HIV a hlavnou príčinou smrti v dôsledku infekcií, rezistentných na antimikrobiálne látky.

Nástup ochorenia je pozvoľný, príznaky sú spočiatku **nenápadné**, **rozvíjajú sa pomaly** a sú **dlohtrvajúce**. Hlavný príznakom rozvinutého ochorenia je **produktívny kašeľ** a **vykašliavané spútum** predstavuje vysoko infekčný materiál. Ďalšími príznakmi sú **chudnutie**, **slabosť**, **únava**, **mierne zvýšenie teploty**, **nočné potenie**. Ak sa **ochorenie nelieči**, pokročilými neskoršími príznakmi, vedúcimi prípadne až k **smrti**, sú vykašliavanie až **chrlenie krvi**, **dýchavica** až dychové zlyhávanie v dôsledku zničenia a nenávratnej straty **pľúcneho tkaniva**.

Najčastejším zdrojom nákazy pre človeka je človek, ktorý má takú formu tuberkulózy, pri ktorej vylučuje do prostredia živé baktérie. Sú to prevažne chorí s pľúcnou TBC a baktérie sa nachádzajú v pľúcnom sekréte – v spúte. K prenosu nákazy dochádza inhalačnou cestou prípadne kontaktom s infekčným materiálom pri porušení celistvosti kože. Zriedkavejším zdrojom sú choré zvieratá alebo vtáky, veľmi vzácne sú iné zdroje nákazy.

Aj keď v súčasnosti zaznamenávame klesajúci trend výskytu tuberkulózy a európsky región patrí v porovnaní s ostatným svetom k oblastiam s nízkym výskytom TBC, v žiadnom prípade nemožno toto ochorenie podceňovať a je potrebné motivovať odbornú aj laickú verejnosť k neustávajúcemu boju s ním.

Cieľom liečby je vyliečenie chorého, prevencia neskorých následkov a úmrtia, prevencia opakovania choroby a zamedzenie prenosu TBC na osoby, ktoré boli alebo sú v kontakte s chorým.

Spracoval: Oddelenie podpory zdravia a výchovy k zdraviu, RÚVZ so sídlom v Starej Ľubovni, Obrancov mieru 1, 064 01 Stará Ľubovňa, tel. 052/42 80 106, www.vzsl.sk. Zdroj: <https://www.unlp.sk/aktualita/tuberkuloza-fakty-a-informacie-pri-prilezitosti-sv-dna-tuberkulozy/>